

Tilsynsrapport for varslet tilsyn på Solbakken den 10. - 11. og 14. december 2012.

Den 24. januar 2013

Oplysninger om tilbuddet

Tilbuddets navn	Solbakken
Tilbudstype og form	Solbakken er et selvejende tilbud under foreningen Jysk Børneforsorg/Fredeshjem. Tilbuddet består af botilbud, dagtilbud og Rådgivningscenter. Botilbud og dagtilbud har indgået driftsoverenskomst med Aarhus Kommune. Tilbuddene drives i medfør af Lov om Social Service. Boenheden i Odder jævnfør paragraf 108, bofællesskaberne ved Pottemagertoften, Karetmagertoften og Absalonsgade yder støtte jævnfør paragraf 83 og 85 og dagtilbuddet Kopi Tryk drives jævnfør paragraf 103. Rådgivningscentret yder specialrådgivning til kommuner, fagpersoner, forældre til børn og unge, samt til unge og voksne. Rådgivningscentret tilbyder STU forløb (særligt tilrettelagt uddannelsesforløb).
Adresse	Randlev 4A, 8300 Odder
Telefonnummer	8780 2760
E-mail adresse	fil@aarhus.dk
Web adresse	www.solbakkensnet.dk
Lederens navn	Forstander Flemming Lehm
Antal pladser	Boenheden Randlevvej har 7 pladser, Pottemagertoften har 4 pladser, Karetmagertoften har 7 pladser, Absalonsgade har 5 pladser. Kopitryk har 9 pladser.

Oplysninger vedrørende det aktuelle tilsyn

Tidspunkt for tilsynets start og afslutning

Dette tilsyn finder sted den 10. december 2012 fra kl. 16.00 til kl. 19.30 og den 11. december 2012 fra kl. 13.30 til 17.30, samt den 14. december fra 09.00 til 11.30.

Hvornår og hvordan er tilsynet varslet

Tilsynet er varslet via telefon og mail til forstander Flemming Lehm den 31.10.2012 og via brev af den 7.11.2012.

Deltagere i tilsynet

Ved besigtigelse af de enkelte afdelinger deltager de medarbejdere og afdelingsledere, som er på arbejdet på tidspunktet for tilsynsbesøget.

Ved tilsynsmødet deltager afdelingsleder Tina Thesbjerg og pædagog Karina Stadil fra Pottemagertoften og Karetmagertoften, pædagog Louise Hedegaard fra Boenheden, pædagog Dorit Nielsen fra Absalonsgade, afdelingsleder Henrik Udsen og forstander Flemming Lehm.

Ib Rønn og Kirsten Andersen fra tilsynsenheden.

Tilbuddets brugergruppe

Dag og døgntilbuddets brugergruppe er unge og voksne med varigt nedsat fysisk funktionsevne og kognitive vanskeligheder, som har behov for personlig og praktisk hjælp samt pædagogisk støtte.

Materiale der har indgået i forberedelse

- Oplysninger om tilbuddet på Tilbudsportalen
- Solbakkens hjemmeside
- Tilsynsrapport fra varslet tilsynsbesøg den 15. og 16. juli 2010
- Tilsynsrapport fra uanmeldt tilsyn den 8. december 2011
- Referater fra de sidste 2 MED – udvalgsmøder den 18. juni 2012 og 4. september 2012
- 6 referater fra de sidste medarbejdermøder fra forskellige afdelinger (5 afdelinger desværre ikke til at stadfæste oprindelsen af). Absalonsgade 8. november 2012
- Kopi af delhandleplaner fra 4 beboere
- Referater af bestyrelsesmøder den 14. marts 2012 og den 11. september 2012

På hvilke måder har det været muligt at opleve det sociale liv og samspil i tilbuddet.

Tilsynet er fordelt over to dage på tidspunkter, hvor det har været muligt for de tilsynsførende at komme i kontakt og dialog med brugere. De tilsynsførende har oplevet samspillet og kommunikation mellem medarbejdere og beboere ved alle boenheder og samspillet mellem beboerne.

Hvilke enheder og afdelinger er besøgt.

Alle boenheder og beskæftigelsestilbuddet Kopitryk er besøgt – dog ikke Rådgivningscentret, der ikke har driftsoverenskomst med Aarhus kommune.

På hvilke måder har der været kontakt og dialog med tilbuddets brugere, pårørende, medarbejdere og ledelse.

I bofællesskabet Pottemagertoften møder tilsynet alle 4 beboere hjemme i den fælles dagligstuen, der er stor fortællerlyst og glæde ved at svare på tilsynets spørgsmål. Her viser en beboer sit værelse frem og tilsynet får en samtale med beboeren om livet på Pottemagertoften.

I bofællesskabet Karetmagertoften bor beboerne i egne lejligheder, og efter en snak med en pædagog og en praktikant, inviteres tilsynet indenfor i en lejlighed, hvor der er gang i tilberedning af aftensmad. Beboeren fortæller om sin hverdag, og om sine drømme og ønsker for fremtiden.

I bofællesskabet Absalonsgade mødes tilsynet med en medarbejder på det fælles personalekontor og hører om arbejdet med beboerne, om deres forskellighed og muligheder for at skabe et fællesskab. Tilsynet inviteres indenfor i 2 af beboernes lejligheder og har her en samtale om det som rører sig blandt beboerne og om deres syn på at bo i Absalonsgade.

I dagbeskæftigelsestilbuddet Kopitryk – møder tilsynet 3 brugere og en medarbejder. Tilsynet bliver præsenteret for de mange forskellige varer der fremstilles i Kopitryk, og medarbejder og brugere fortæller om arbejdet, og om hvordan det er at arbejde her. Vi møder også chaufføren der skal hente brugerne og som selv er beboer i Absalonsgade.

I boenheden på Randlevvej møder tilsynet de fleste beboere i spisesstuen – beboerne indfinder sig sammen med chaufføren fra blandt andet Egmont Højskolen, på vej hjem fra arbejde og skole. En beboer ankommer sammen med sin kæreste, der medvirker i dialogen med tilsynet. Der serveres eftermiddagsmad og dagens øvrige aktiviteter aftales.

Tilsynet har via medarbejderes hjælp dialog med 3 beboere, der kommunikerer via Blissystem og stoveplade, kropssprog og lyde.

Flere medarbejdere fortalte og viste rundt.

Der er som en del af tilsynet planlagt et dialogmøde, hvortil de pårørende er inviteret. Ingen pårørende benyttede sig af dette tilbud.

Modtagere af denne rapport

Tilsynsenheden fremsender tilsynsrapporten til forstander Flemming Lehm, der sikrer at rapporten er til rådighed for beboere, medarbejdere og bestyrelsen.

Tilsynsenheden anbefaler, at rapporten er genstand for orientering og drøftelse på kommende husmøder, brugermøder, personalemøder og MED-udvalgsmøde. Efter anmodning vil forstanderen udlevere tilsynsrapporten til pårørende.

Tilsynsrapporten bliver fremsendt til socialdirektør og konstitueret socialchef Erik Kaastrup-Hansen, socialforvaltningens sekretariatschef Lotte Lyhne samt til chefen for Voksenhandicap Carsten Wulff Hansen.

Rapporten vil være tilgængelig på Aarhus Kommunes hjemmeside www.aarhuskommune.dk/tilsyn

Pædagogik, omsorg og pleje

Tilbuddets pædagogiske, omsorgs- og plejemæssige målsætninger og praksis

Dette tilsyn har særlig fokus på, hvordan tilbuddet spiller sammen med civilsamfundet (eksempelvis lokalområde, skole, klubber og erhverv) samt de frivillige organisationer. Som en del heraf ses der på hvilke muligheder brugerne ved det enkelte tilbud har, for deltagelse i det almindelige samfundsliv – både i form af aktiviteter, der ikke er organiseret og iværksat af tilbuddet og aktiviteter, der er organiseret og iværksat af tilbuddet, med et inkluderende perspektiv. Samtidig undersøges det, i hvilken udstrækning og hvordan tilbuddet motiverer og understøtter brugernes deltagelse heri. Herudover undersøger dette tilsyn, hvordan der arbejdes med konflikthåndtering ved de enkelte tilbud, herunder magtanvendelse og håndtering af og opfølgning ved sådanne episoder, samt kendskab til regelsæt om magtanvendelse.

Pottemagertoftens beboere er alle i beskæftigelse og giver alle udtryk for at være meget glade for at bo på stedet. Beboerne bruger nærmiljøet flittigt; de deltager i fællesspisning hver torsdag i beboerhuset sammen med andre borgere fra området, de deltager i bankospil og er selv frivillige i beboerhusets aktiviteter. Alle 4 beboere er svært handicappede kørestolsbrugere og derfor meget afhængige af ledsagerordning for at komme uden for lokalområdet. Alle 4 beboere oplever at de bevilgede 15 timer om måneden til ledsager er for lidt til, at de kan deltage i de aktiviteter, de reelt ønsker at deltage i. Personalenoreringen i tilbuddet har ikke ressourcer til at tage med beboerne til Aarhus eller til at deltage i større arrangementer.

Beboerne fortæller samstemmende at alle konflikter i huset løses i dialog. Beboerne forsøger selv at løse konflikter med hinanden, og de ved, at mulighed for at bede om hjælp hos personalet, altid er til stede. De beskriver, at der er meget få konflikter i huset – men tit diskussioner om hvordan tingene skal være.

Pottemagertoften bruger endnu ikke frivillige i tilbuddet.

I tilbuddet Karetmagertoften bor beboerne i egne lejligheder. Pædagogerne er optaget af at arbejdspladsen er i beboernes private hjem. Der arbejdes med etiske grænser og stor respekt for den enkelte beboers leveregler, grænser og ønsker til den støtte, som pædagogerne yder. Det bestræbes at alle 7 beboere spiser sammen hver aften. Beboerne skiftes til at lave mad til hinanden og spiser sammen. Beboerne har meget individuelle behov og ønsker til deres hverdag – de fleste er tilknyttet arbejdsmarked/beskyttet værksted og bruger nærområdet – flere beboere arbejder som frivillige i beboerforeningen og som besøgsvenner. Karetmagertoften har endnu ikke tilknyttet frivillige – men flere beboerne er selv frivillige.

Personalet fortæller, at der stort ikke er konflikter mellem beboerne – de få der er, har de indtil videre løst selv ved dialog. Konflikter mellem personale og beboere er meget sjældne. Den beboer som tilsynet besøgte, er meget tilfreds med at bo i sin lejlighed og tilfreds med den hjælp og støtte han får. Han har frasagt sig ledsagerordning og får aktuelt støtte af sin mor til at købe ind og komme i byen. Beboerens ønske for fremtiden er at flytte sammen med en kæreste og få et mere selvstændigt liv.

De 2 beboere som tilsynet taler med i bofællesskabet Absalonsgade er tilfredse med at bo i tilbuddet. Den ene beboer er meget engageret i at bruge byens rum cafeer, koncerter og biografteater, beboeren er i gang med en uddannelse og nyder sit liv i Absalonsgade. Beboeren får en del praktisk støtte pga. af sit handicap, men er meget indstillet på, at ville så meget som muligt selv. Den anden beboer har ikke de store behov for at komme ud i byen og trivedes godt med at være i sin lejlighed, med så lidt forstyrrelse udefra som muligt.

Pædagogerne er optaget af at få beboerne til at engagere sig i hinanden og deltage i de fælles arrangementer, som er en del af konceptet – blandt andet fællesspisning, fællesmøde og fælles fest nytårs aften. Beboernes individualitet træder igennem og overskygger ofte pædagogerne bestræbelser.

Absalonsgade bruger endnu ikke frivillige.

Der bliver beskrevet få konflikter mellem beboerne – beboerne trækker sig hellere og går andre veje end at gå ind i konflikter med hinanden. Der beskrives konflikter mellem personale og en enkelt beboer, der handler om beboerens handicap og afvisning af nødvendig omsorg og pleje. Her har personalet prøvet mange veje, blandt andet at motivere, tale til rette, argumentere med konsekvenser for ikke at behandle beboerens lidelse, men er endt med at måtte insistere på, at komme til at give den nødvendige omsorg. Personalet oplever det som et dilemma, at acceptere beboerens grænser og ønsker for pleje og omsorg, og ved at accepterer disse ønsker være medvirkende til omsorgssvigt.

På tilsynsmødet oplyses det, at det jævnligt diskuteres hvornår motivation bliver til manipulation i arbejdet med en sårbar målgruppe. Både medarbejdere og ledelse oplyser, at de ved hvordan fremgangsmåden er og hvad der er rigtigt at gøre – i dette tilfælde insisterer personalet på, at komme til at handle for ikke at yde omsorgssvigt. Dette er et emne, som personalet er meget opmærksom på og løbende diskuterer og arbejder med.

Beboerne i bofællesskabet Randlevvej er alle kørestolsbrugere, med stort behov for personlig hjælp og pædagogisk støtte. Der er blandt andet tale om hjælp til at forberede maden og spise maden, få tørret munden, komme i og af tøjet, flytte sig fysisk, komme i bad og på toilet eller få skiftet ble, komme rundt i verden, kommunikere, forstå og blive forstået. Tilsynet finder sted midt på eftermiddagen, hvor beboerne vender tilbage til bofællesskabet efter endt skole og arbejdsdag. En beboer ankommer sammen med sin kæreste, som deltager i dialogen med tilsynet. På tilsynsmødet får tilsynet oplyst, at de fleste beboere er i gang med et forløb på Egtmont Højskolen i Hov – en beboer går på friluftslivslinjen og har deltaget i rappelling og sejlbåd, en er vinterbader på trods af sit handicap. En beboer arbejder på det beskyttede værksted Fabos i Odder.

På tilsynsbesøget på Randlevvej oplever tilsynet totalkommunikation, idet beboerne kommunikerer via Blisssystem og stoveplader, kropssprog og lyde – beboerne er alle kommunikations-svage. Dette giver pædagogerne mulighed for at få mange kompetencer i spil blandt beboerne på en gang. Således oplevede tilsynet en samtale mellem en beboer og en pædagog – hvor beboerens ønsker blev udtrykt via stovepladen, mimik og lyde, og gennem pædagogens forståelse og tolkning og ikke mindst pædagogens store kendskab til den enkelte beboer. Afdelingslederen oplyser på tilsynsbesøget på Randlevvej, at der aktuelt er en ledig plads. I en kortere periode har tilbuddet haft et mere selvhjulpent søskendepar indskrevet – hvilket har været en god oplevelse og berigende for alle i bofællesskabet. Tilbuddet har et ønske om at udvide målgruppen til flere beboere med større selvhjulpethed. Desværre har nogle nye potentielle beboere, som har været på besøg takket nej, efter de har oplevet beboernes funktionsniveau.

Via fremsendt materiale kan tilsynet konstatere, at man på Solbakken, som på de fleste andre tilbud i Aarhus Kommune, arbejder med handleplaner og delhandleplaner. Tilbuddet lægger vægt på at indholdet i disse er klare og at målene er til at omsætte i praksis. Det vægtes, at der er få og realistiske mål. Beboerne deltager i handleplansmøder, det er deres møde og møderne er tilrettelagt således, at det bliver en god oplevelse for alle. På tilsynsmødet orienteres det om, at de kommunale myndighedspersoner inviteres til at deltage i delhandleplansmøderne, men sagsbehandleren prioriterer kun disse møder, hvis indholdet er noget særligt og indebærer store forandringer for beboeren.

Pårørende deltager i delhandleplansmøderne i den udstrækning, beboerne ønsker det.

Aktiviteter og kontakt

De fleste beboere er beskæftiget uden for huset 25 timer om ugen – beboerne er tilknyttet Kopitryk, Egmont Højskolen, Fabos i Odder og andre af Aarhus Kommunes dagbeskæftigelsestilbud og aktivitetscentre. To beboere er i gang med et STU forløb med skolegang i FOF regi og er tilknyttet som praktikant på en arbejdsplads. Aktuelt var en beboer tilknyttet en børnehave som praktikant.

Kopitryk er Solbakkens dagbeskæftigelsestilbud med plads til 9 brugere. Her fremstilles mange forskellige brochure for private og offentlige virksomheder. Der renskrives festsange som senere dekorerer og trykkes for kunder. Herudover udfører Kopitryk mange forskellige pakkeopgaver for virksomheder i Aarhus området. Kopitryk er hele tiden opmærksomme på at få nye ordre, så der kan holdes gang i beskæftigelsen. Aktuelt tænker de på mulighed for, at kunne løse de mange opgaver man får tilbudt om at lave hjemmesider for kunder som henvender sig. Tilsynet orienteres om, at her skal uddannelse af medarbejder være på plads først.

Medarbejderne på botilbuddene orienterer om, at de forsøger at motivere alle beboere til at dyrke en eller flere fritidsinteresser. Beboerne har efter SL§ 97 mulighed for at få bevilget maks. 15 timers ledsagelse om måneden. Medarbejderne hjælper beboerne med at administrere deres ledsagertimer, for at sikre, at de har timer nok til de for eksempel skal deltage en koncert, en weekendtur eller i andre større arrangementer. Beboerne giver udtryk for et større behov for ledsagertimer. De fortæller sammen med pædagogerne, at de oplever en begrænsning i deres muligheder for at dyrke fritidsinteresser og for at komme uden for huset, i den udstrækning som de reelt ønsker det.

Det betyder, at medarbejderne må støtte beboerne i at begrænse sig i deres valg af aktiviteter – samtidig med, at medarbejderne motiverer for at få beboerne ud og i gang. Når de er kommet ud og vil i gang – så er der langt fra ledsagertimer nok til at de kan få udlevet deres drømme. Dette opleves som et tilbagevendende dilemma, som personalet står med og som beboerne lider under.

For en del af beboerne mangler der beskæftigelsesmuligheder – der efterspørges en bredere vifte af beskæftigelsestilbud for fysisk handicappede. Ledelsen oplyser, at der er mangel på pladser og ressourcer på hele arbejdsmarkedet til Solbakkens beboere. I øjeblikket er der tilbud om beskæftigelse for fysisk handicappede på "Handi-ka" og "Kopi Tryk".

Sprogbrug og omgangsformer i tilbuddet

Under tilsynsbesøget oplever tilsynet kommunikation mellem en medarbejder og en beboer på Randlevvej – denne totalkommunikation foregår via stoveplade og Blissssystem, kropssprog og lyde. En kommunikations form der tager meget lang tid, idet hvert enkelt ord skal udpeges, genkendes og tolkes af medarbejderen. At overvære denne seance gav tilsynet en godt indblik i, hvilke krav der stilles til medarbejder og beboer for at opnå fælles forståelse mellem hinanden og ikke mindst hvor vigtig det er, at der er ressourcer og tid til at samtale med den enkelte beboer.

I læsning af statusrapporter oplever tilsynet, at der benyttes et neutralt og faglig korrekt sprogbrug i det fremsendte materiale.

Brugerindflydelse

Blandt medarbejderne diskuteres selvbestemmelsesperspektivet meget på Solbakken. Ofte kan beboerne have urealistiske drømme og ønsker for deres liv. Så forsøges det at se på, hvad er bedst for beboeren lige nu og her, skal drømmene følges og skal personalet følge beboerens ønske. Personalet oplyser, at de forsøger at give beboerne et reelt grundlag for at vælge ud fra – de forsøger at anskue drømmen fra flere sider og indimellem må personalet tage en chance og være der til at samle op, hvis det ikke lykkes det som beboeren troede på.

Solbakkens grundide er, at der ikke er rigtige måder at leve et liv på – men der er måder, der kan være bedre for beboeren end andre. Det er her at personalets professionalisme kommer i spil – og der er stor opmærksomhed på, at motivation ikke bliver til manipulation. Der afholdes beboermøde på alle afdelinger og beboerne deltager i disse og gør her deres indflydelses gældende.

Sundhed, sygdom, medicinering og hygiejne

På tilsynsmødet oplyses det, at overvægt er et stigende problem blandt beboerne i boenhederne. Beboerne vælger selv, hvad de vil købe ind og hvad de vil spise. Der arbejdes med at motivere beboerne til at spise sundere end de gør, til at spare på sukkeret og til at undgå grillmad

og fastfood. Men det er en meget vanskelig opgave, da mange beboere er meget glade for det det usunde mad.

Medarbejderne orienterer om, at det til fællesspisning virker positivt at servere maden i portionsanretninger – og ad denne vej forsøge at regulere kalorieindtaget.

To medarbejdere er uddannet som seksuelvejledere og bruges af deres kollegaer, når der opstår spørgsmål om en beboers seksualitet. Der tages udgangspunkt i den enkelte beboers ønsker, og beboeren vejledes i hvilke muligheder der er. Personalet har stor bevidsthed om beboerens og egne grænser. Der laves fællesarrangementer – for eksempel pigeaftner, hvor der undervises i og tales om de spørgsmål, som pigerne kan have i forhold til seksualitet.

Solbakken har formulerede retningslinjer for håndtering af medicin. På tilsynsmødet oplyses det, at der er meget opfølgingsarbejde og sikring af, at alt personale er opdateret i, hvilken medicin der skal gives og i forhold til vurderinger af bivirkninger af medicinen.

Der har ikke været utilsigtede hændelser i forhold til sundhedsydelsen.

Forud for to dødsfald blandt beboerne i 2012 i boenheden, er det blevet klart, at der er behov for en mere formelt samarbejde med hjemmeplejen. Der er derfor indgået en ny samarbejdsaftale med hjemmeplejen, der indeholder planer om hvordan man skal forholde sig og kommunikere ved den slags hændelser, ligesom der er planlagt, at man vil afholde opfølgingsmøder og evaluere samarbejdet.

Brugerøkonomi

Personalet arbejder efter de regler der er for ansattes indsigt i brugernes økonomi. Ingen ansatte har kendskab til beboernes bankkoder eller beboernes Netbank. Personalet har lavet lokale retningslinjer for, hvordan denne opgave skal løses og det fungerer.

Personalet må hjælpe beboeren, når denne selv er kommet ind på sin konto på nettet – et par beboere har tilknyttet en myndighedsperson, der styrer økonomien og betaler regninger med videre.

Magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten

På tilsynsmødet oplyses det, at alle medarbejdere har kendskab til magtanvendelsescirkulæret og til håndtering af magtanvendelser.

Endvidere oplyses det, at Solbakken har haft 3 magtanvendelser siden sidste tilsynsbesøg – de har omhandlet en beboer, der skulle flyttes for ikke at gøre skade på sig selv eller andre, og en anden beboer der i vrede er gået på en medarbejder og måtte flyttes for ikke at komme til at gøre skade. Konkret har den pædagogiske indsats, stort kendskab til beboeren og tæt samarbejde med lægen, hvor adfærd rapporteres og medicinen efterfølgende reguleres, givet færre magtanvendelser. Fokus på konflikthåndtering, arbejdet med KRAP (Kognitiv Ressourcefokuseret Anerkendende Pædagogik) og opmærksomhed på stærke og svage beboere og den støtte der skal gives i konfliktsituationer mellem beboerne – har medvirket til færre magtanvendelser.

Samarbejde med pårørende behandling af klager.

De tilsynsførende har ikke været i kontakt med pårørende i forbindelse med det aktuelle tilsyn. Der kom ingen pårørende til det inviterede møde med tilsynet. Der har ikke været klager over tilbuddet siden sidste tilsynsbesøg.

Eksternt samarbejde

På tilsynsbesøg på Randlevvej oplyses det, at ændringer af regler om handlekommune fra 01.januar 2012 blandt andet har haft stor betydning for bevilliger på ansøgninger om reparation og reservedele til den enkelte brugers kørestol. Medarbejdere og ledelse som skriver ansøgningerne har vanskeligt ved at beskrive og udtrykke sig i de rigtige fagtermer, de mangler ekspertise og viden om produkterne. Tidligere var det den tilknyttede fysioterapeut, der ordnede dette i samarbejde med lægen, men fysioterapeuten er sparet væk.

Samtidig kan en beboers handlekommune befinde sig på Sydsjælland og den lange afstand, samt manglende fagindsigt i det der ansøges om, og almindelig sagsbehandlingstid betyde, at denne procedure er langt mere besværlig end tidligere.

På tilsynsmødet og under besøget på Karetmagervej oplyses det, at flere af beboerne er frivillige i deres nærområder og som besøgsvenner. Bestyrelsen arbejder med turbo på, at der skal gang i brugen af frivillige på Solbakken. Der er blandt andet udfærdiget en lille brochure om at være frivillig på Solbakken, der byder velkommen og orienterer om det at være frivillig på stedet.

Ledelsen oplyser, at der generelt har været en naturlig skepsis overfor frivillighed. Frivillige har været brugt som besøgsvenner og naboer har hjulpet ved særlige fællesarrangementer. Som det første i processen i brugen af frivillige vil man tale med beboerne om, hvilke ønsker de har, og om hvad de efterspørger og hvilke værdier de går efter, ønskerne skal komme fra beboeren og det skal være meningsfuldt.

Tilbuddets fysiske og organisatoriske rammer

Fysiske rammer

Der er under dette tilsynsbesøg ikke lagt vægt på at efterse de fysiske rammer. De tilsynsførende blev vist rundt alle steder de kom frem, beboerne viste deres værelser og lejligheder frem og alle steder var der rent og ordentligt og der var hyggeligt pyntet op til jul.

Struktur

Ledelsen oplyser, at der er stor efterspørgsel på pladser i bofællesskaberne – hvor beboerne har deres egne selvstændige lejligheder. Dette har betydet at ledelsen forsøger at skaffe flere boliger og er forhandling med boligforeningerne. For flere beboere er det attraktivt efter endt uddannelse f. eks afsluttet STU fra Egmont Højskolen at blive i nærområdet og beboerne efterspørger selvstændige lejligheder.

I bestyrelsesreferat af 14. marts 2012 fremgår det, at man forsøger at samarbejde med Aarhus Kommune om at opføre bofællesskab i Mårslet til en ny målgruppe fysisk handicappede, kombineret med et ikke ubetydeligt psykisk handicap – aktuelt ser det dog ikke ud til at kan føres ud i livet, på baggrund af de anlægsplaner der er i Voksenhandicap.

Forstanderen beskriver et dilemma mellem den dagsorden der er i den kommunale kontekst, der handler om besparelser og "Big is beautiful", og den dagsorden som bestyrelsen præsenterer, hvor det handler om livskvalitet og reel inklusion, samt et ønske om at bevare Solbakkens særkende med små boenheder frem for store institutionslignende enheder.

Internt samarbejde og kommunikation

Af de fremsendte mødereferater fremgår det, at der jævnligt afholdes personalemøder og MED-udvalgsmøder. Mødereferaterne indeholder punkter som er brugbare og som viser at det bestræbes at fremme det interne samarbejde og kommunikationen.

Arbejdstilrettelæggelse

Dette tema har ikke været berørt under dette tilsyn.

Arbejds miljø

På Solbakkens MED- udvalgs møder har de diskuteret trivsel og mobbepolitik – der er ideer om at evaluere trivslen en gang om året på et temamøde og/eller udfærdige en lokal antimobbepolitik – så den enkelte ved, hvordan man skal forholde sig ved mobning.

Omkring trivsel og antimobbepolitik afventer ledelsen udspil fra Aarhus Kommune. Kun få medarbejdere har givet udtryk for at have det svært på arbejdet.

Fastholdelse og rekruttering af nye medarbejdere

På tilsynsmødet oplyses det, at der er meget lidt udskiftning blandt Solbakkens personale. Ligeså tales der om på tilsynsmødet at økonomien er under hårdt pres og belægningen er en stor udfordring, hvilket styrer de ansættelsesformer der kan lade sig gøre. Flere stillinger er midlertidige, hvilket giver usikkerhed og påvirker kontinuiteten for beboerne. Små enheder er en styrke for beboerne – de er overskuelige og kan præsentere et fast personalekorps. Når der er pres på belægningen og der er ledige pladser, påvirkes personalets ansættelsesforhold og det gør de små enheder organisatorisk og økonomisk sårbare.

Solbakkens ledelse arbejder med ideer om, at en generel udvidelse af pladserne kan gøre tilbuddet stærkere og dermed sikre personalet bedre ansættelsesvilkår.

Personaleudvikling – personaleuddannelse

I referater fra MED – udvalgs møder fremgår det, at personalet i efteråret 2012 tilbydes uddannelse i 6 dages Grundkursus i neuropædagogik, herudover holdes endags introforløb og temadage omhandlende KRAP(Kognitiv Ressourceorienteret Anerkendende Pædagogik), Introkursus til Voksenhandicap på 2 dage, Medborgerskab, Markedsdag i Voksenhandicap, "Det kan nytte" 3+2 dage og efteruddannelse på ADHD området. Solbakken genoptager arbejdet med "Dan danske kvalitetsmodel" og regelforenkling i 2013.

Øvrige emner tilbuddet ønsker fremført

På tilsynsmødet nævnes det, at der er beboere, der ikke får den hjælp de aktuelt efterspørger og har behov for. Besparelserne har sat deres spor, og der er meget ventetid for den enkelte beboer i hverdagen – ventetid på at få mad, få tøj på, blive hentet, blive lagt i seng – få en samtale med en medarbejder.

Flere beboere mangler beskæftigelse, det eneste tilbud der er til fysisk handicappede i Aarhus Kommune er Handi-ka, og det er et stort problem på handicapområdet, som det er i det øvrige samfund.

Kvalitet og udvikling af tilbuddet

Igangværende eller planlagte udviklingstiltag

Solbakkens bestyrelse og ledelse arbejder med at finde muligheder for at flytte Boenheden tilbage til Aarhus og har aktuelt Egebæksvej i Aarhus på tegnebrættet.

Herudover er der succes med skaffe flere handicapøjeligheder i Håndværkerparken, dette vil blandt andet give bedre mulighed for at udvide tilbuddet, hvor beboeren er tilknyttet en STU (særlig tilrettelagt uddannelse) Man håber på at få etableret den første sag der anvender BPA(brugerstyret personlig assistance)i Solbakkens regi.

Tilsynets vurdering

Frivillighed og beboernes samspil med civilsamfundet har blandt andet været genstand for dette tilsyn. Herudover har der været fokus på konflikthåndtering og magtanvendelser.

På baggrund af fremsendt materiale inden tilsynsbesøget, dialog med beboere, medarbejdere og ledelse er det tilsynets vurdering at:

Solbakken fremstår som et veldrevet og fagligt velfunderet tilbud. Tilbuddet har på trods af stærke besparelser på området evnet at få enderne til at nå sammen.

Tilsynet møder alle steder engagerede og indlevende medarbejdere – og de beboere som tilsynet har mødt og talt med, giver alle udtryk for at være tilfreds med deres tilbud.

Tilsynsmødet er fyldt med refleksion, diskussion og lydhørhed og stor åbenhed for forandring og udvikling.

Solbakken er godt i gang med at implementere brugen af frivillige i tilbuddet. Der er udarbejdet en folder, og opmærksomheden er vendt mod beboerne, idet man ønsker at tage udgangspunkt i deres ønsker og behov.

Tilsynet vurderer at arbejdet med konflikthåndtering er velintegreret, og at der stadig arbejdes med dette tema – personalet deltager i KRAB introforløb, og der er stor opmærksomhed på hvad der skal til, for at nedtone og helt undgå konflikter og dermed magtanvendelser.

En stor del af beboerne har bevilget ledsagerordning 15 timer om måneden, hvilket de giver udtryk for er for få timer, det virker begrænsende for deres færden og deltagelse i aktiviteter og arrangementer uden for boenheden, at de må spare timer op og sige nej til tilbud om arrangementer.

Det er ikke altid muligt for medarbejderne, at imødekomme beboernes ønske om at blive ledsaget i byen eller til en aktivitet. Hvis alle beboere har et ønske om at komme til det samme arrangement – kan det muligvis arrangeres at medarbejderne deltager. Tilsynet bemærker, at heri ligger en stor udfordring for medarbejderne, både at arbejde for beboernes inklusion og deltagelse i samfundslivet, samtidig med at besparelserne begrænser udfoldelserne.

Under tilsynet har de tilsynsførende ikke oplevet eller blevet præsenteret for forhold, der giver anledning til påbud, henstillinger eller anbefalinger.